

Sanastoa alalukuun 12.3

asema tässä yhteydessä: se, miten joku on suhteessa muihin. Esimerkiksi jos kuninkaalla on ”korkea asema”, hän on kuvainnollisesti (ei välttämättä oikeasti) muiden yläpuolella.

asemaa → asema

asettua (1) tässä yhteydessä: jäädä pidemmäksi aikaa johonkin. Esimerkiksi hän ”asettui kaupunkiin” voi tarkoittaa, että hän jäi asumaan kaupunkiin.

asettuivat → asettua

asukas ihminen, joka asuu jossakin. Esimerkiksi ”kaupungin asukas” tarkoittaa ihmistä, joka asuu kaupungissa.

asukkaat → asukas

evakko ihminen, joka on siirretty turvaan esimerkiksi sodan takia toiseen paikkaan

evakoiksi → evakko

evakuoida (2) siirtää ihmiset turvaan eli evakkoon esimerkiksi sodan tieltä

evakuoitin → evakuoida

kateus kun joku on kateellinen jollekulle eli kun harmittaa jokin, mitä joku toinen on saanut ja haluaisi itse samaa. Esimerkiksi ”hän on kateellinen Matin autosta” tarkoittaa, että hän olisi halunnut myös samanlaisen auton ja häntä harmittaa, että Matilla on auto.

kateutta → kateus

korvike aine, jota käytetään, kun oikeaa ainetta ei ole saatavilla. Esimerkiksi vadelman lehtiä käytettiin sodan aikana Suomessa teen korvikkeena.

korvikkeiksi → korvike

lopullisesti niin että muutos on pysyvä. Kun ihmiset ”jättivät kotinsa lopullisesti” se tarkoittaa, että he eivät enää koskaan muuttaneet takaisin.

lotiksi → lotta

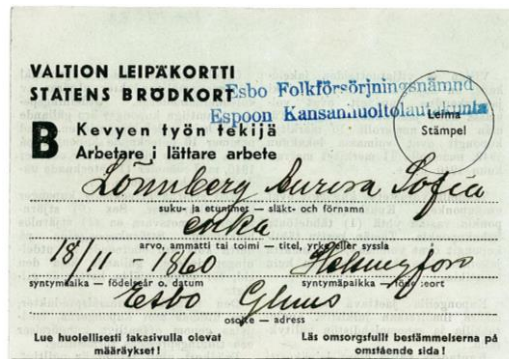
lotta nainen, joka kuului Lotta Svärd -nimiseen järjestöön ja osallistui Suomessa sotaan auttamalla armeijaa talvi- ja jatkosodassa

Sa-kuva

ostokortti (yhdyssana: osto + kortti) kortti, josta nähtiin, paljonko ihminen sai ostaa esimerkiksi maitoa päivässä.

ostokortit → ostokortti

Kuva: Finna / Espoon kaupunginmuseo CC BY-ND 4.0

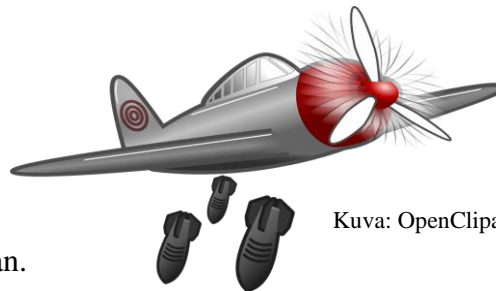
pilkkoa (1) leikata pienempiin osiin.

pilkkoivat → pilkkoa

pommituksia → pommitus

pommitus se, kun pudotetaan pommeja tai pommi lentokoneesta sodassa.

Pommi on ase, joka räjähtää, kun se osuu maahan.

Kuva: OpenClipart-Vectors /Pixabay

puhelinkeskus → puhelinkeskus

puhelinkeskus (yhdyssana: puhelin + keskus) paikka, josta puhelut yhdistettiin.

Sa-kuva

pysyvästi vakituisesti, niin että ei enää lähde pois

rintama taistelupaikka, se paikka, jossa sodassa käydään taisteluja eli taistellaan

rintamalla → rintama

rintamilla → rintama

rintamille → rintama

sotalapsi (yhdyssana: sota + lapsi) lapsi,

joka on lähetetty Suomesta turvaan esimerkiksi

Ruotsiin, koska Suomessa oli sota.

sotalapsiksi → sotalapsi

Kuva: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Finnish_war_children_in_Turku2.jpg

säännöstellä (3) säädellä, rajoittaa. Jos jotakin säännöstellään, sitä saa vain vähän kerrallaan eikä kaikkea kerralla. Esimerkiksi veden säännöstely tarkoittaa, että määrätään, paljonko vettä saa ottaa käyttää esimerkiksi päivän aikana.

tehdas paikka, jossa tehdään koneiden avulla tavaroita tai materiaaleja Esimerkiksi ”paperitehdas” tekee paperia.

tehtaissa → tehdas

tiukimpana säännöstelyaikana silloin, kun kaikkia tuotteita sai kaikkein vähiten

tuote tässä yhteydessä: jokin ihmisen tekemä eli valmistama tavara tai aine, jota ostetaan ja myydään.

tuotetta → tuote

väestö ihmiset, jotka asuvat jollakin alueella. Esimerkiksi ”Suomen väestö” tarkoittaa ihmisiä, jotka asuvat Suomessa.

väestön → väestö